

جمهوری اسلامی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

شماره استاندارد ایران

۷۱۴۵

ریزتراکم خدمات شهری - فضاهای بهداشتی
آیین کار

-

چاپ اول

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب قانون، تنها مرجع رسمی کشور است که عهده دار وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) میباشد.

تدوین استاندارد در رشته های مختلف توسط کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط با موضوع صورت میگیرد. سعی بر این است که

استانداردهای ملی، در جهت مطلوبیت ها و مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فنی و فن آوری حاصل از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع شامل: تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، بازرگانان، مراکز علمی و تخصصی و نهادها و سازمانهای دولتی باشد. پیش نویس استانداردهای ملی جهت نظرخواهی برای مراجع ذینفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال میشود و پس از دریافت نظرات و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که توسط مؤسسات و سازمانهای علاقمند و ذیصلاح و با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می شود نیز پس از طرح و بررسی در کمیته ملی مربوط و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی چاپ و منتشر می گردد. بدین ترتیب استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد مندرج در استاندارد ملی شماره ((۵)) تدوین و در کمیته ملی مربوط که توسط مؤسسه تشکیل میگردد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد میباشد که در تدوین استانداردهای ملی ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی استفاده می نماید.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون به منظور حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردها را با تصویب شورای عالی استاندارد اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آنرا اجباری نماید.

همچنین بمنظور اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و گواهی کنندگان سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاهها و کالیبره کنندگان

وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد اینگونه سازمانها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران مورد ارزیابی قرار داده و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آنها اعطا نموده و بر عملکرد آنها نظارت می نماید. ترویج سیستم بین المللی یکاها ، کالیبراسیون وسایل سنجش تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی از دیگر وظایف این مؤسسه می باشد.

کمیسیون استاندارد ریزتراکم خدمات شهری فضاهای بهداشتی - آیین کار

رئیس	سمت یانمایندگی
اکبری ، محمدعلی (لیسانس عمران)	دانشگاه علوم پزشکی وشبکه بهداشتی درمانی خراسان
اعضاء	
امیری ، سیدحسین (لیسانس بهداشت)	دانشگاه علوم پزشکی وشبکه بهداشتی درمانی خراسان
امینی ، رضا (لیسانس بهداشت)	دانشگاه علوم پزشکی وشبکه بهداشتی درمانی خراسان
وجودی ، زهره (فوق لیسانس بهداشت)	دانشگاه علوم پزشکی وشبکه بهداشتی درمانی خراسان
دبیر	
اسماعیلی شاندیز ، احمد (لیسانس کشاورزی)	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی خراسان

فهرست مندرجات :

صفحه

هدف	۱-۱
کاربرد	دامنه	۱-۲
الزامي	مراجع	۱-۳
وتعاريف	اصطلاحات	۱-۴
بهداشتي، درماني	فضاهاي	بندي	طبقه	۱-۵
.....	شهري
.....
درماني،	بهداشتي	فضاهاي	۱-۶
.....	شهري
.....

پيش گفتار

ريزتراكم خدمات شهري، فضاهاي بهداشتي-آيين كار، كه توسط كميسيون هاي مربوط تهيه و تدوين شده و در نود و چهارمين جلسه كميته ملي استاندارد ساختمان ومصالح ساختماني مورخ ۸۲/۱۲/۲۴ مورد تاييد قرار گرفته است، اينك به استناد بند يك ماده ۳ قانون اصلاح قوانين و مقررات موسسه استاندارد و تحقيقات صنعتي ايران مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ بعنوان استاندارد ملي ايران منتشر مي شود.

براي حفظ همگامي و هماهنگي باتحولات وپيشرفت هاي ملي وجهاني درزمينه صنايع، علوم وخدمات استاندارد هاي ملي ايران درمواقع لزوم تجديدنظرخواهدشدوهرگونه پيشنهادي كه براي اصلاح ياتكميل اين استانداردها ارائه شود، درهنگام

تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین تجدید نظر آنها استفاده کرد. در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه در حد امکان بین این استاندارد و استانداردهای ملی کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود.

منابع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد به کار رفته به شرح زیر است :

۱- پیله رودی ، سیروس (۱۳۷۶) ، شبکه بهداشت و درمان شهرستان

۲- نویفرت ، ارنست ، ترجمه هدایت موتابی ، (۱۳۷۸) ، اطلاعات معماری

ریز تراکم خدمات شهری - فضاهای بهداشتی-آیین کار

۱ هدف

هدف از تدوین این آیین کار تعیین ریز تراکم ، مشخصات و محدوده خدماتی فضاهای بهداشتی درمانی شهری می باشد.

۲ دامنه کاربرد

این آیین کار در مورد فضاهای بهداشتی درمانی شهری کاربرد دارد.

۳ مراجع الزامی

هیچگونه مراجع الزامی در این آیین کار وجود ندارد.

۴ اصطلاحات و تعاریف

در این آیین کار اصطلاحات و / یا واژه هابا تعاریف زیر بکار می رود:

۱-۴ ضریب برخورداری

به پوشش کامل يك منطقه تعريف شده از فضاهای بهداشتی گفته می شود.

۵ طبقه بندی فضاهای بهداشتی ، درمانی

شهری

طبقه بندی فضاهای بهداشتی درمانی شهری از خرد تا کلان به شرح زیر است :

۱-۵ پایگاه بهداشتی

پایگاه بهداشتی به منظور ارائه خدمات بهداشتی به هر ۱۲۵۰۰ نفر جمعیت ایجاد می شود.

۲-۵ مراکز بهداشتی درمانی شهری

مراکز بهداشتی، درمانی شهری به منظور ارائه خدمات بهداشتی درمانی به ۵۰۰۰۰ نفر جمعیت ایجاد می شود.
هر مرکز بهداشتی، درمانی شهری پوشش دهنده ۴ پایگاه بهداشتی می باشد.

۳-۵ مرکز بهداشت شهرستان

مرکز بهداشت شهرستان به منظور ارائه پشتیبانی های فنی در زمینه خدمات بهداشتی و انجام کلیه امور مدیریتی واحدهای بهداشتی شهرستان ایجاد می گردد.

۶ فضاهای بهداشتی، درمانی شهری

۶-۱ پایگاه بهداشت

۶-۲ فضاهای پایگاه بهداشتی ۱-۱-۶

پایگاه بهداشتی دارای بخشهایی به شرح زیر است :

- ۱-۱-۱-۶ اتاق مامایی و تنظیم خانواده
- ۲-۱-۱-۶ اتاق بهداشت خانواده، مدارس و نگهداری سوابق
- ۳-۱-۱-۶ اتاق بهداشت محیط و حرفه ای
- ۴-۱-۱-۶ اتاق واکسیناسیون و بررسیهای اپیدمیولوژیک
- ۵-۱-۱-۶ اتاق آموزش
- ۶-۱-۱-۶ سالن انتظار
- ۷-۱-۱-۶ انبار
- ۸-۱-۱-۶ آبدارخانه
- ۹-۱-۱-۶ سرویسهای بهداشتی

۲-۶ مراکز بهداشتی، درمانی شهری

۱-۲-۶ فضای مرکز بهداشتی، درمانی شهری

مرکز بهداشتی، درمانی شهری دارای بخشهایی به شرح زیر است :

- ۱-۱-۲-۶ اتاق پزشکی ۲ واحد
- ۲-۱-۲-۶ اتاق دندانپزشکی
- ۳-۱-۲-۶ اتاق مامایی و تنظیم خانواده
- ۴-۱-۲-۶ اتاق بهداشت محیط و حرفه ای

- ۵-۱-۲-۶ اتاق واکسیناسیون و بررسیهای اپیدمیولوژیک
- ۶-۱-۲-۶ اتاق جمع آوری اطلاعات و آمار از پایگاهها و نگهداری سوابق پزشکی مراجعین
- ۷-۱-۲-۶ اتاق آموزش ، کنترل و پیگیری برنامه های بهداشتی در پایگاههای بهداشتی و ارتباط با رابطین بهداشت یاد آوری ۱- برای کلیه جلسات آموزشی از یک فضا استفاده شود .
- ۸-۱-۲-۶ داروخانه
- یاد آوری ۲ - داروخانه در مرکز بهداشتی ، درمانی شهری به منظور ارائه خدمات دارویی فوری و ضروری ایجاد شود .
- ۹-۱-۲-۶ انبار نگهداری سموم مبارزه با آفات و بیماریها و مواد ضد عفونی کننده
- ۱۰-۱-۲-۶ آزمایشگاه
- ۱۱-۱-۲-۶ سرویسهای بهداشتی به تعداد ۳ باب جنب رادیولوژی ، آزمایشگاه و در محل عمومی
- ۱۲-۱-۲-۶ آبدارخانه
- ۱۳-۱-۲-۶ اتاق رییس مرکز بهداشتی و درمانی شهری
- ۱۴-۱-۲-۶ اتاق کارکنان اداری و پشتیبانی
- ۱۵-۱-۲-۶ اتاق رادیولوژی ، تاریک خانه ، کنترل و رخت کن
- یاد آوری ۳ - فضاهای یاد شده در بندهای ۱-۱-۲-۶ الی ۵-۱-۲-۶ و نیز بندهای ۸-۱-۲-۶ و ۱۰-۱-۲-۶ در زمانی که امکان تأمین خدمات تشخیصی ، بهداشت و درمان مورد نیاز از طریق بخش خصوصی فراهم نباشد در مرکز بهداشتی ، درمانی شهری فعال است .
- ۳-۶ مرکز بهداشت شهرستان
- ۱-۳-۶ فضای مرکز بهداشت شهرستان
- فضای مرکز بهداشت شهرستان بر اساس تعداد مراکز بهداشتی، درمانی تابعه و بالنتیجه بر مبنای کارکنان مربوط طراحی می گردد .

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

Stratified condensity of Civil Services

Health Spaces - Code of Practice

\00. 00000000